Review Articles

Ethnoveterinary medicine based on Ayurveda plants

Sookruetai Boonmasawai*

*Department of Pre-clinic and Applied Animal Science, Faculty of Veterinary Science, Mahidol University, 999 Phuttamonthon 4 Road, Salaya, NakhonPathom, Thailand 73170.

*Corresponding author, E-mail address: sookruetai.boo@mahidol.ac.th

Abstract

Traditional plants used for medicine exist for several thousand years ago in India to solve human health problems. The Ayurveda concept involved in the balancing of five basic elements including earth, water, fire, air, and space (ether) because of various active ingredients in remedies. Nowadays, traditional plant uses in veterinary medicine in many regions have been documented and reported such as in Spain, Italy, Argentina, Brazil and Kenya. *Catharanthus roseus* (Apocynaceae) is an important medicinal plant containing vincristine used in veterinary medicine for treatment of canine transmissible venereal tumor and canine lymphoma. Additional evidences in China showed that *Salacia oblonga* root in Ayurvedic recipe was able to ameliorate hypertriglyceridemia and excessive ectopic fat accumulation in laying hens. Moreover, crude extract from *Terminalia arjuna* L. (Combretaceae) bark decreased blood pressure in anaesthetized dogs. However, World Health Organization (WHO) recently focuses in standardization, safety and efficacy of Ayurveda medicine to establish this herbal medicine system. Ayurveda in veterinary medicine still need further clinical research to provide more clear, comprehensive, and practical pharmacological information to improve constantly therapeutic qualities.

Keywords: Ayurveda, ethnoveterinary, traditional medicines

การใช้สมุนไพรที่มีพื้นฐานจากอายุรเวทเพื่อรักษาโรคทางสัตวแพทย์

สุขฤทัย บุญมาไสว*

*ภาควิชาปรีคลินิกและสัตวศาสตร์ประยุกต์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
999 ถนนพุทธมณฑลสายสี่ ตำบลศาลายา จังหวัดนครปฐม ประเทศไทย 73170
*ผู้รับผิดชอบบทความ E-mail address: sookruetai.boo@mahidol.ac.th

บทคัดย่อ

ในประเทศอินเดีย มีการนำสมุนไพรท้องถิ่นมาใช้เป็นยารักษาโรคของมนุษย์มานานนับพันปี ซึ่งการรักษาด้วยพืชสมุนไพรในตำรับอยุรเวทนี้ มีหลักการคือ เพื่อจัดสมดุลของธาตุพื้นฐานทั้งห้าในร่างกาย คือ ดิน น้ำ ไฟ ลม และช่องว่างต่างๆ นอกจากอยุรเวทจะใช้รักษาและบำบัดอาการต่างๆ ในมนุษย์แล้ว ยังมีหลักฐานบันทึกและเผยแพร่การนำพืชสมุนไพรมาใช้บำบัดรักษาโรคสัตว์ในหลายประเทศ เช่น สเปน อิตาลี อาร์เจนตินา บราซิล และเคนย่า โดยมีตัวอย่างของพืชสมุนไพร เช่น ต้นแพงพวยฝรั่ง หรือ ***Catharanthus roseus*** **(Apocynaceae)**ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ คือ **vincristine** ใช้รักษา **transmissible venereal tumor** และ **lymphoma** ในสุนัข รากของ ***Salacia oblonga*** ซึ่งอยู่ในตำรับของยาอยุรเวท ช่วยลดภาวะ **hypertriglyceridemia** และ **ectopic fat accumulation** ในไก่ไข่ นอกจากนี้ สารสกัดหยาบของเปลือกต้นสมอเทศ หรือ ***Terminalia arjuna*** **L. (Combretaceae)** ยังช่วยลดความดันโลหิตของสุนัขที่ถูกวางยาสลบได้ อย่างไรก็ตาม องค์การอนามัยโลกได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดทำมาตรฐานการใช้พืชสมุนไพร ความปลอดภัยและประสิทธิภาพในการรักษาโรคแบบอยุรเวท เพื่อให้เกิดระบบการรักษาอย่างมีมาตรฐาน ในทางสัตวแพทย์นั้น ยังต้องการการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมอีกมาก เพื่อทราบข้อมูลที่ชัดเจน ครบถ้วน และสามารถนำไปใช้ได้จริงในเชิงเภสัชวิทยา ทำให้การรักษาด้วยสมุนไพรที่มีพื้นฐานจากอยุรเวทมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

คำสำคัญ : อายุรเวท, การใช้สมุนไพรทางสัตวแพทย์, การแพทย์พื้นบ้าน